

2 kwietnia – „Gry i zabawy wielkanocne w skansenie” – ZAPRASZAMY

Na dawnej wsi cykl zajęć związanych z okresem wiosennym rozpoczynała Wielkanoc. Wierzano, że w momencie gdy dzwony biją podczas nabożeństwa rezurekcyjnego woda w rzekach nabiera wyjątkowych właściwości a przyroda budzi się do życia.

Pierwszy dzień Świąt spędzano w gronie rodzinnym, w atmosferze radości. Drugi zaś poświęcano na odwiedziny sąsiedzkie, chodzenie po tzw. wykupie, wspólne zabawy, a przede wszystkim gromadne polewanie się. Zwyczaje te ożyją na nowo już 2 kwietnia, podczas organizowanej 2 kwietnia w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu imprezy plenerowej „Gry i zabawy wielkanocne w skansenie”.

Praktykowane w czasie wielkanocnym zabiegi i obrzędy mające zapewnić urodzaj, szczęście i zdrowie przesycone były wesołością, przybierając nieraz formę zabawy. Po wsiach wędrowali młodzieńcy z drewnianym kogutkiem stanowiącym symbol sił witalnych i przebudzenia natury. Odwiedzali obejścia, przymawiając się o poczęstunek i składając domownikom najlepsze życzenia. Po wykupie chodziły też dziewczęta. Ich rekwizytem był zielony gaik, gałąź jałowca, bądź sosny ozdobiona wstążkami i bibułowymi kwiatami. Za swoje wizyty otrzymywały, podobnie jak chłopcy, ciasto, kiełbasę i bułki. Szczególnie chętnie przyjmowały jajka, jeden z najważniejszych elementów przeżywania Świąt Zmartwychwstania. Dawano je sobie jako gest sympatii, darowano chrześniakom, panna ofiarowywała je kawalerowi, do którego zapałała uczuciem. Urządzano też zawody w tłuczeniu się nimi. Wielką wagę przywiązywano do ich ozdabiania. Korzystano przy tym z rozmaitych technik. Doskonałą okazją do ich poznawania będą prezentacje zajęć i obrzędów świątecznych przygotowane podczas imprezy wielkanocnej w skansenie. Jej uczestnicy przyjrzą się zdobieniu pisanek metodą nakładania woskowych wzorów, a następnie zanurzania ich w naturalnych barwnikach, a także dowiedzą jak kolory te pozyskiwano. Zobaczą charakterystyczne dla regionu Kurpiów jaja udekorowane wycinankami i sitowiem. Obejrzą pokaz tworzenia koron z bibułowych kwiatów na święte obrazy i wykonywanie święconki. Wielkanocny Poniedziałek to też wielkie polewanie się. Tego dnia każdy, niezależnie od wieku i stanu musiał zostać zmoczony. Młodzi mężczyźni niejednokrotnie porywali panny, by wrzucić je do koryta do pojenia zwierząt, a nawet rzeki. Nie wypadało się jednak na to gniewać, jak wiadomo woda wtedy dodawała zdrowia i witalności. Nawiązując do tej tradycji Muzeum przygotowuje dla swoich gości zawody w strzelaniu z sikawek dyngusowych do celu. Na odważnych czekać też będzie wozawka. Na tej kilkumetrowej wysokości huśtawce bujano się parami przy wtórze śmiechów i wiatów. Jak wierzano, kto się na niej pohuści, tego przez cały rok głowa nie zaboli. Nie można też zapomnieć o bardzo popularnych wśród ludności wiejskiej zespołowych zabawach podwórkowych i grach zespołowych. Chodzenie na szczudłach, toczenie fajerek i obręczy, sersto to igraszki, które niejednemu pozwolą powrócić myślami do najpiękniejszych lat. Na drodze między zagrodami zwiedzający zagrają natomiast w kręga. Chętni zostaną podzieleni na dwie drużyny. Każdy z zawodników otrzyma kij. Ich zadaniem będzie przetoczenie drewnianego krążka

za linię bramki przeciwników. Na najmłodszych w wiejskiej izbie lekcyjnej czekają zaś warsztaty wykonywania kart świątecznych.

We wnętrzach domostw chłopskich i dworów szlacheckich aktualnie prezentowana jest wystawa „Wielkanoc na Mazowszu”. Stanowi ona próbę uchwycenia i zobrazowania atmosfery towarzyszącej przeżywaniu Świąt na mazowieckiej wsi przed stu laty. Ławy nakryte białym obrusem i zastawione smaczkowym świątecznym jedzeniem, świeconki z wykonanymi z masła barankami oraz odświętnie udekorowane wnętrza nadają ekspozycji niepowtarzalny klimat, tworząc poczucie jakby domownicy tylko na chwilę opuścili swoje izby. Dzięki niej zwiedzający mają okazję poznać najważniejsze elementy obrzędowości wielkanocnej na Mazowszu: wykonywanie palm wielkanocnych, różne techniki ozdabiania jaj, wytwarzanie lampek do Grobu Pańskiego, święcenie pokarmów i chodzenie z kogutkiem oraz gaikiem. Zwiedzać ją można do końca kwietnia 2018r.

„Gry i zabawy wielkanocne” odbywające się 2 kwietnia w godzinach 10.00–18.00 w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu są znakomitym pomysłem na wypoczynek na świeżym powietrzu, a zarazem wyjątkową okazją do spotkania z kulturą i obrzędowością mazowieckiej wsi. Impreza daje możliwość uczestnictwa w zapomnianych obyczajach, podziwiania misternych ozdób i lepszego zrozumienia źródeł współcześnie funkcjonującej tradycji. Więcej informacji na temat tego i innych wydarzeń odbywających się w skansenie znaleźć można na stronie mwmskansen.pl i na muzealnym facebooku.

„Gry i zabawy wielkanocne w skansenie”

Organizator: Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

Termin: 2 kwietnia 2018r.

Adres: 09-200 Sierpc, ul. Narutowicza 64

Koszt uczestnictwa: bilet wstępu normalny – 15 zł, ulgowy – 10 zł, rodzinny (2 osoby dorosłe + 2 dzieci do 16 lat) – 40 zł.

Do zobaczenia w skansenie!
Jarosław Asztemborski